

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต้นแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บเบสค์เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบนำตนเองและการใฝ่รู้ของผู้เรียน และ ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำการเรียนการสอนผ่านเว็บมาดำเนินการในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิจัยขั้นตอนแรกเป็นการสร้างต้นแบบโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ เพื่อทดลองสอนในสภาพการณ์การเรียนการสอนของรายวิชาหลักสูตรและการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวิชาเลือกระดับบัณฑิตศึกษา มีนิสิตลงทะเบียนเรียน 9 คน และวิชาประวัติศาสตร์ไทย 1 ซึ่งเป็นวิชาระดับปริญญาตรีของภาควิชาดนตรีศึกษา ผู้เรียนทุกคนเรียนผ่านเครือข่ายที่ผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหน เมื่อไร และจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมนานเท่าที่ต้องการ การประเมินผลการเรียนรู้แบบนำตนเองและใฝ่รู้ของผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากผลงานที่ผู้เรียน ได้แก่ การเสนอประเด็นเพื่อการอภิปรายผ่านกระดานข่าว การเสนอเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงผู้สอน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนใน 1 ภาคการศึกษา ผู้เรียนประเมินจุดเด่น จุดด้อย/ปัญหาอุปสรรค และ โอกาสของการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ พร้อมทั้งประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองตามแนวคิดของกลูกลิเอลมีโน (Guglielmino, 1977) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนรับรู้จุดเด่นที่เป็นประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเองและการใฝ่รู้ ในส่วนของการศึกษาความเป็นไปได้ โดยการศึกษาเอกสารและการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์คณะครุศาสตร์ พบว่า คณะครุศาสตร์ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน มีเพียงร่างแผนพัฒนาเทคโนโลยี บุคลากรที่จะรับผิดชอบและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบเว็บเบสค์ยังไม่พร้อม แต่อย่างไรก็ตามพบว่าอาจารย์จำนวนร้อยละ 60 สนใจการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บในระดับมาก และเห็นว่าคณะครุศาสตร์ควรเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ มีอาจารย์ถึงร้อยละ 86 ที่ไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ ในด้านการสนับสนุนจากคณะ ต้องการการฝึกอบรมกลุ่มเล็กและต้องการซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมเพื่อใช้งาน จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงต้นแบบโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บ การออกแบบกิจกรรม และแผนปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมทั้งผู้สอน ผู้เรียน บุคลากร และอุปกรณ์เพื่อนำการเรียนการสอนผ่านเว็บมาใช้ในคณะครุศาสตร์

The study aimed to develop a web-based instruction prototype for enhancing students' self-directed learning and enquiry; and to explore the feasibility for implementing of the web-based instruction in the Faculty of Education, Chulalongkorn University. The first steps of the research procedure were developing the web-based instruction prototype and testing it in a selective graduate course on which 9 students registered. The students could do all of the designed learning activities via web at any place, any time and as long as they needed. The evaluations of students' self-directed learning and enquiry were conducted throughout the learning process by using bulletin board, posting new related websites, and sending electronic mail. At the end of the semester, the students completed their open-ended questions about strengths, weaknesses, threats, and opportunities of the web-based instruction and assessed themselves by using self-directed learning scale (Guglielmino, 1977). The students apparently realized the strengths and the benefits of the web-based learning prototype. Seven of the nine students evaluated themselves as learners who preferred an autonomous learning environment; however, they did not totally want to design their own learning plan or process.

The feasibility study of implementing web-based instruction was conducted by exploring the faculty documents and the faculty members' opinion survey. The analysis revealed that the Faculty of Education's web-base instruction policy was not clearly stated. There was only a draft plan of technology development and the preparation for the web-based instruction staff and equipment was found to be insufficient. However, the sixty percent of the faculty members were strongly interested in web-based instruction and perceived that faculty should assume the leadership role in web-based instruction. Besides, eighty-six percent of faculty members who were inexperienced in web-based instruction, expressed the need for small group training and the availability of workable software.

From the research findings, recommendations for the web-based instruction prototype maintenance, together with suggestions of the designed activities and the operation plan for the preparation of faculty member, students, supporting staff and equipment in implementing of web-based instruction were presented.